

Ninjakoll

Tekst:

Anne Gro Innstrand og Håvard

Dette er en anmeldelse av tre filmer som heter Ninjakoll. Filmene handler om å være utviklingshemmet. Anmeldelsen er skrevet i samarbeid med Håvard som er 38 år og nettopp har fått vite at han har diagnosen lett psykisk utviklingshemning. (Håvard vil ikke stå fram med fullt navn. Kanskje neste gang, hvis han skal være med på å skrive mer.)

Ninjakoll handler om å ta kontroll, superkontroll. Når man lærer om sin egen diagnose, blir man klokere, får mer kontroll og kan ta smartere valg. Gjennom tre videoer møter vi andre med utviklingshemning på jobb, hjemme, blant venner, på skole, hos ulike fagfolk og på vei til å flytte i egen bolig. Det er lett å kjenne seg igjen i det ungdommene snakker om.

NINJAKOLL er kjempegode videoer. Det er morsomt å se hvordan andre ungdommer tenker om utviklingshemning. Det er spennende å høre om hvordan de løser daglige problemer. Når man lærer hvordan andre har det kan man forstå seg sjøl bedre. Filmene er rammet inn med tøff musikk og god grafikk. Språket er godt.

Ung og ha kontroll på seg sjøl

Tommy i Ninjakoll forteller om hvordan det var å gå på spesialskole. Håvard kjenner seg veldig godt igjen. Håvard måtte bytte skolen da han gikk i 6. klasse. Da mistet han alle vennene sine, akkurat som Tommy i filmen. Tommy fikk ikke velge sjøl, det fikk ikke Håvard heller. Håvard begynte på en skole som lå langt unna, det var kjedelig. Håvard vil gjerne spørre hva folk ville valgt: gå på en skole og lære noe og ikke ha venner, eller ha mange venner og kanskje ikke lære alt som man skal på skolen? Tommy snakker om akkurat de samme tingene som Håvard også synes er vanskelig, som økonomi og det å ikke få til alt det andre gjør. Tommy er blitt en veldig kul musiker. Håvard synes det er megabra å vise at alle kan bli berømt.

I Ninjakoll snakker ungdommer med utviklingshemning om hvordan det er for

Ninjakoll

Ninjakoll 1 og 2 består av videoer med tilhørende veiledningshefter for ungdommer med utviklingshemning og alle andre som ønsker å få innsikt i det er å ha en funksjonshemming. Ninjakoll skal gi ungdom med utviklingshemning kunnskap om egen funksjonsnedsettelse og hvordan håndtere ulike situasjoner i hverdagen.

Ninjakoll betyr å ha superkontroll og det er akkurat det som er meningen med læreverket; å gi elever med utviklingshemning superkontroll.

Målgruppen er først og fremst elever i tenårene som har lett eller moderat utviklingshemning. I videoene spilles alle karakterene med utviklingshemning av personer som har denne funksjonshemmingen.

Ninjakoll 1: Diagnose, pris: 650 kroner
Ninjakoll 2: Arbeid og utdanning, Bustad og fritid, pris: 850 kroner
Videoene er på norsk, og en kan også ha undertekst.

Ninjakoll-videoane er opphavleg frå Sverige, laga av ALA (anpassning till liv och arbete, sjå <http://www.ala.fub.se/>), forskingsstiftelsen til FUB (en interesseorganisasjon som arbeider for at barn, ungdommer og voksne med utviklingshemning skal kunne leve et godt liv, sjå www.fub.se).

Veiledningsheftene er omarbeidet til norsk ved Randi Hjelmervik og Eirik Dankel i Helse Fonna.

Les mer og bestill: www.helse-fonna.no/habilitering

dem å ha denne diagnosen. Håvard trodde ikke at det var så mange utviklingshemmede som hadde de samme problemene som han pleier å ha.

Aziza er en jente i Ninjakoll med utviklingshemning, hun vil finne ut hva psykisk utviklingshemning er.

Håvard og jeg synes det var litt rart at det første som ble tatt opp om diagnosen var rettigheter og lover. Men kanskje det er lurt å vite at diagnosen åpner for viktige rettigheter? Så dro Aziza til psykologen. Hun forteller om tester og slikt. Vi synes det var vanskelig å forstå hva psykologen mente. Vi synes at psykologen kunne vært mer konkret når hun forklarte hvordan en setter diagnosen utviklingshemning.

Deretter dro Aziza til legen som forteller om hjernen. Filmen (animasjonen) om hjernen synes Håvard var vanskelig. Litt

rart å snakke om kasser og slikt i hodet. Men vi tror at for mange kan dette være en begynnelse til å forstå litt mer om hvordan hjernen fungerer.

Håvard fant ut at animasjonen om hjernen i Ninjakoll også ligger på Youtube. Her kan alle se den og selv finne ut om den er vanskelig eller lett å forstå.

I Ninjakoll vises mange smarte løsninger på vanlige problemer. For eksempel; Hva skal du gjøre når noen spør deg om noe du ikke vet svaret på? Hva skal du si til en jente som vil være kjæresten din?

Arbeid og utdanning

I Ninjakoll spør man hva som er drømmejobben, og hvordan det er å ha en jobb.

Vi synes kanskje det er litt rart at det blir et skille mellom «skikkelig» jobb og arbeid på et dagsenter. Men som Håvard sier,

han skjønner hva de mener. Håvard spør hva en «skikkelig» jobb er? Er ikke alle jobber skikkelige?

Håvard jobber nå på et dagsenter. Han gjør mange forskjellige oppgaver, og får høre at han er veldig flink. Tidligere jobbet han i en bedrift på en «skikkelig» jobb. På denne jobben gjorde han veldig lite fordi arbeidslederne synes det var vanskelig å finne oppgaver til han. Håvard kjedet seg ganske mye. På dagsenteret, tjener han mindre, men synes likevel det er mye bedre.

Motivasjon

I Ninjakoll legger ungdommene vekt på den sosial kontakten med kollega. Håvard sier det betyr masse for han også. Håvard synes det er helt riktig at hvis man ikke har jobb så kan man bli mye aleine hjemme. Arbeidslederen er viktig, sier en ungdom i Ninjakoll, og det er helt rett, sier Håvard!

Det er sikkert mange som lurer på hvordan det skal gå når man slutter skolen og skal begynne å arbeide. I Ninjakoll kan man se andre som er i samme situasjon.

Folkehøyskole er en skole der en prøver å bo for seg sjøl og studerer. Det virker spennende å bo på folkehøyskole, synes vi. Det er en veldig god film om folkehøyskoler!

Skole med yrkesfaglig utdanning

Det er en film om en ung jente som tar utdanning for å jobbe med eldre. Mange flere kunne kanskje tatt en utdanning? De fleste Håvard jobber sammen med har ikke tatt utdanning, men kommet rett fra videregående skole. Det er helt sikkert mange av hans arbeidskamerater som kunne likt å bli bedre i et yrke?

Bo for seg selv

I filmen «Livet etter skolen» møter vi Khansa som flytter hjemmefra. Det er en realistisk film om det å flytte for seg selv. Khansa er en modig jente som tør å bo alene, hun får hjelp av en miljøterapeut til praktiske ting. Khansa har akkurat de samme problemene med å bo alene som Håvard. Håvard bor også for seg selv, og får litt hjelp av en miljøterapeut hver dag.

Filmen forklarer hvilke rettigheter en har, hva støttekontakt og hjelpeverge er, og viser ulike måter å bo for seg sjøl på – med mer eller mindre hjelp. Det er mange gode forslag til fritidsaktiviteter i filmen. Husk å spark oss bak, ler Håvard, for han sjøl vil helst bare kikke på TV etter jobb, men egentlig er det moro å treffe andre og gjøre ting sammen. Det er bare så vanskelig å komme seg ut av huset.

Videoen om diagnoser koster kr 650, og videoen om Arbeid og utdanning, Bustad og fritid koster kr 850. Dette synes Håvard og jeg var dyrt. Håvard sier at han ikke kunne hatt råd til å kjøpe filmene, da må han kanskje spørre på Dagsenteret om de kunne tenke seg å kjøpe filmene. Men det kjekkeste hadde jo vært om han også kunne bestilt de?

Det er utgitt Lærerveiledning sammen med filmene. Denne kan brukes som grunnlag for undervisning, i gruppearbeid eller i sammenheng med nettverksmøter. Håvard og jeg synes det er kjedelig at det ikke også er skrevet noe om filmene i en lettest tekst. Det er litt motsatt av hva som er meningen med Ninjakoll; superkontroll! ●●●